

Sayı: 33807 31 Mart 2020 Saat: 10:00

Çocuk İşgücü Anketi Sonuçları, 2019

"Çocuk İşgücü Araştırması" adlı özel konulu araştırma 2019 yılının IV. çeyreğinde (Ekim-Kasım-Aralık) Hanehalkı İşgücü Araştırması ile birlikte 5-17 yaş grubundaki çocuklara uygulanmıştır.

Bu araştırma daha önce uygulanan Çocuk İşgücü Araştırmaları ile kapsam ve yöntem açısından farklılıklar içermektedir. Bu farklılıklar; 2014 yılı itibarıyla Hanehalkı İşgücü Araştırması yapısında gerçekleştirilen düzenlemelerden ve Uluslararası Çalışma Örgütü'nün çocuk işgücü araştırmalarında temel aldığı 5-17 yaş grubunun kapsanmasından kaynaklanmaktadır. Bu haber bülteninde geçen "çalışan çocuk" ifadesi bir ekonomik faaliyette çalışan çocukları belirtmektedir.

5-17 yaş grubunda ekonomik faaliyette çalışan çocuk sayısı 720 bin kişi oldu

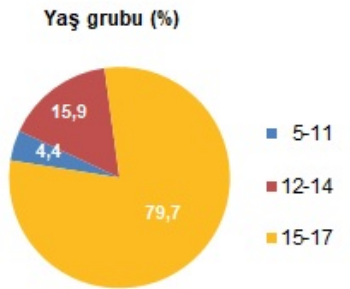
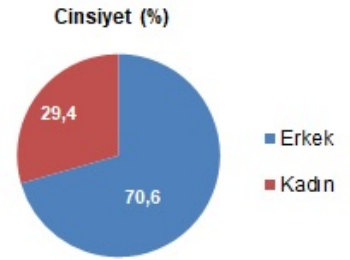
Türkiye genelinde 5-17 yaş grubundaki çocuk sayısı 16 milyon 457 bin kişi olarak tahmin edildi. Bu yaş grubundaki çocuklar, kurumsal olmayan nüfusun %20,3'ünü oluşturdu. Yaş grupları itibarıyla, 5-11 yaş grubundaki çocuk sayısı 9 milyon 12 bin, 12-14 yaş grubundaki çocuk sayısı 3 milyon 796 bin, 15-17 yaş grubundaki çocuk sayısı ise 3 milyon 649 bin kişi olarak tahmin edildi.

Bir ekonomik faaliyette çalışan 5-17 yaş grubundaki çocuk sayısı 720 bin kişi olup çalışan çocuklar arasında 5 yaşında çocuk gözlenmedi. 5-17 yaş grubunda çalışan çocukların aynı yaş grubundaki çocuklar içinde payını gösteren istihdam oranı ise %4,4 oldu.

Ekonomik faaliyette çalışan çocuklara ilişkin temel göstergeler, 5-17 yaş, IV. Çeyrek: Ekim-Aralık, 2019

	Toplam		Erkek		Kadın	
	(Bin kişi)	(%)	(Bin kişi)	(%)	(Bin kişi)	(%)
5-17 yaş grubu nüfus	16 457	-	8 449	-	8 008	-
Ekonomik faaliyette çalışan	720	100,0	508	100,0	212	100,0
Yaş grubu						
5-11	32	4,4	24	4,7	8	3,8
12-14	114	15,9	77	15,2	37	17,4
15-17	574	79,7	407	80,0	167	78,8
Eğitime devam durumu						
Devam eden	473	65,7	333	65,6	140	66,1
Devam etmeyen	247	34,3	175	34,4	72	33,9
Sektör						
Tarım	221	30,8	143	28,2	78	36,8
Sanayi	171	23,7	141	27,8	29	13,7
Hizmet	328	45,5	223	43,9	105	49,4
İşteki durum						
Ücretli veya yevmiyeli	455	63,3	319	62,9	136	64,2
Kendi hesabına	4	0,5	3	0,5	1	0,5
Ücretsiz aile işçisi	261	36,2	186	36,6	75	35,3

Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Çalışan çocukların %79,7'sini 15-17 yaş grubundakiler oluşturdu

Çalışan çocukların %79,7'sini 15-17 yaş grubundakiler oluştururken, %15,9'unu 12-14 yaş grubundakiler, %4,4'ünü ise 5-11 yaş grubundaki çocuklar oluşturdu. Cinsiyete göre incelendiğinde, çalışan çocukların %70,6'sını erkek çocukların, %29,4'ünü ise kız çocukların oluşturduğu görüldü.

Çalışan çocukların %65,7'si aynı zamanda eğitime devam etti

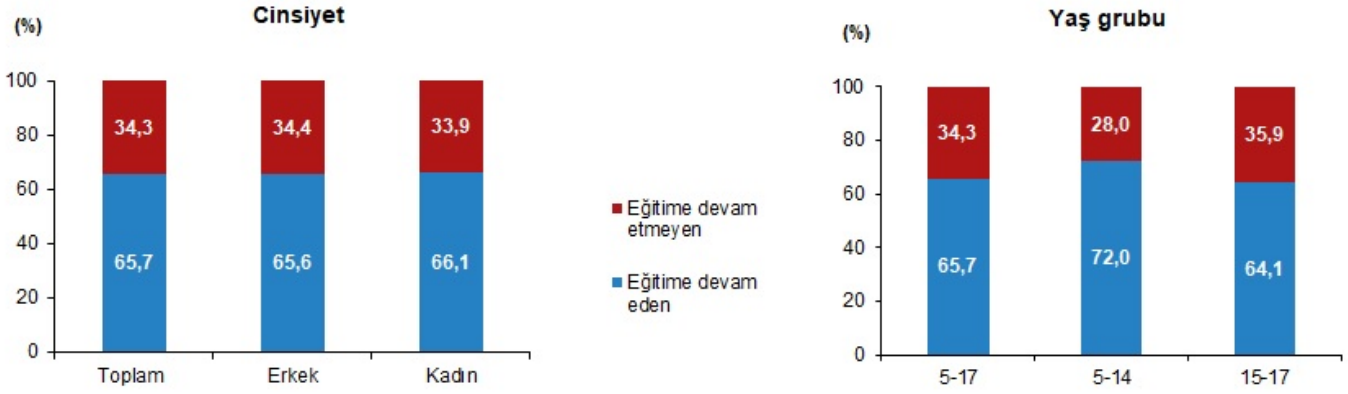
Çalışan çocukların %65,7'si bir eğitime devam ederken, bu oran erkeklerde %65,6, kızlarda %66,1 oldu. Yaş gruplarına göre, 5-14 yaş grubundaki çalışan çocukların %72,0'ı, 15-17 yaş grubunda çalışan çocukların ise %64,1'i aynı zamanda bir eğitime devam etti. Çalışan çocukların %34,3'ü eğitime devam etmedi.

Eğitime devam durumuna göre ekonomik faaliyetlerde çalışan çocuklar, 5-17 yaş, IV. Çeyrek: Ekim-Aralık, 2019

	Toplam			Erkek			Kadın		
Yaş grubu	Toplam	Eğitime devam eden	Eğitime devam etmeyen	Toplam	Eğitime devam eden	Eğitime devam etmeyen	Toplam	Eğitime devam eden	Eğitime devam etmeyen
(Bin kişi)									
Toplam	720	473	247	508	333	175	212	140	72
5-14	146	105	41	101	80	21	45	25	20
15-17	574	368	206	407	253	154	167	115	52
(%)									
Toplam	100,0	65,7	34,3	100,0	65,6	34,4	100,0	66,1	33,9
5-14	100,0	72,0	28,0	100,0	79,4	21,0	100,0	56,0	44,0
15-17	100,0	64,1	35,9	100,0	62,2	37,8	100,0	68,8	31,2

Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

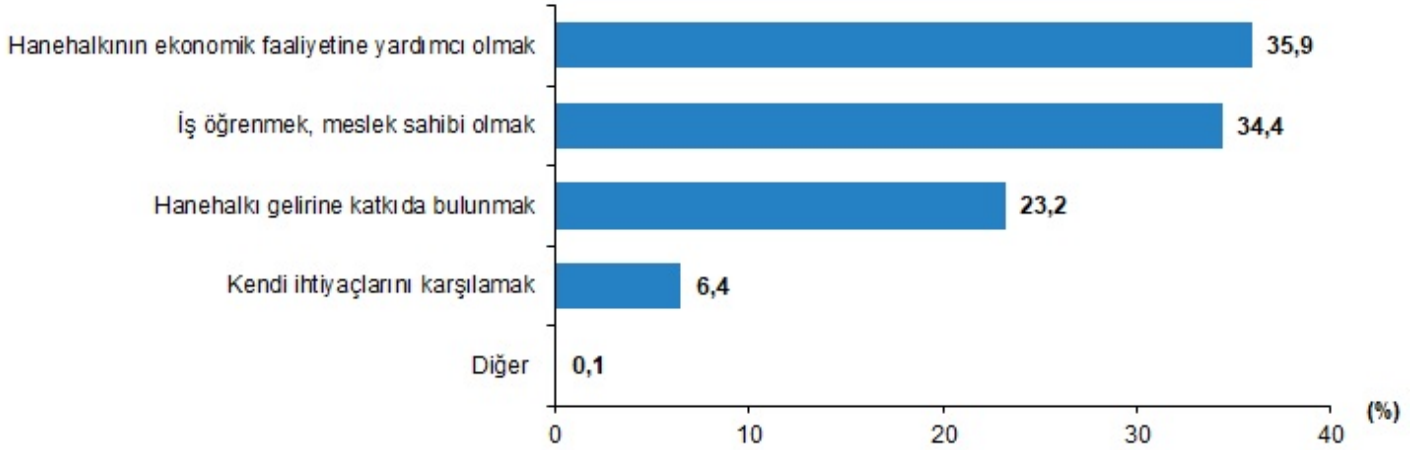
Ekonomik faaliyetlerde çalışan çocukların eğitime devam durumu (%), 5-17 yaş, IV. Çeyrek: Ekim-Aralık, 2019

Çalışan çocukların %35,9'u hanehalkının ekonomik faaliyetine yardımcı olmak için çalıştı

Çalışan çocukların çalışma nedenlerinde ilk sırayı %35,9 ile "hanehalkının ekonomik faaliyetine yardımcı olmak", alırken bunu, %34,4 ile "iş öğrenmek, meslek sahibi olmak" %23,2 ile "hanehalkı gelirine katkıda bulunmak" izledi. Çocukların %6,4'ü ise "kendi ihtiyaçlarını karşılamak" amacıyla çalıştı.

Ekonomik faaliyetlerde çalışan çocukların çalışma nedeni (%), 5-17 yaş, IV. Çeyrek: Ekim-Aralık, 2019

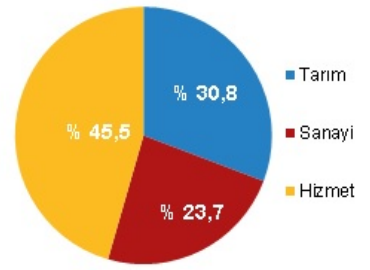
Çalışan çocukların %45,5'i hizmet sektöründe yer aldı

Çalışan çocukların %30,8'i tarım, %23,7'si sanayi %45,5'i ise hizmet sektöründe yer aldı. Yaş grubuna göre incelendiğinde; 5-14 yaş grubunda çalışan çocukların %64,1 ile tarım sektöründe 15-17 yaş grubunda çalışan çocukların ise %51,0 ile hizmet sektöründe ağırlık kazandığı görüldü.

Ekonomik faaliyet koluna göre çalışan çocuklar, 5-17 yaş, IV. Çeyrek: Ekim-Aralık, 2019

Yaş grubu	Ekonomik faaliyet kolu			
	Toplam	Tarım	Sanayi	Hizmet
	(Bin Kişi)			
Toplam	720	221	171	328
5-14	146	94	17	35
15-17	574	128	153	292
	(%)			
Toplam	100,0	30,8	23,7	45,5
5-14	100,0	64,1	11,7	24,2
15-17	100,0	22,3	26,8	51,0

Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

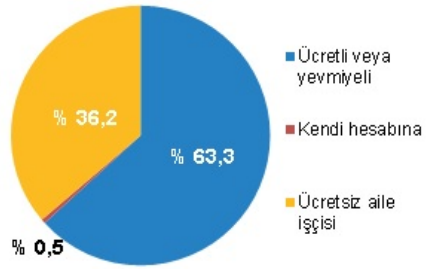
Çalışan çocukların %63,3'ü ücretli veya yevmiyeli olarak çalıştı

İşteki durumuna göre çalışan çocukların %63,3'ü ücretli veya yevmiyeli, %36,2'si ücretsiz aile işçisi, %0,5'i ise kendi hesabına olarak çalıştı.

İşteki duruma göre çalışan çocuklar, 5-17 yaş, IV. Çeyrek: Ekim-Aralık, 2019

Yaş grubu	İşteki durum			
	Toplam	Ücretli veya yevmiyeli	Kendi hesabına	Ücretsiz aile işçisi
	(Bin Kişi)			
Toplam	720	455	4	261
5-14	146	35	2	110
15-17	574	421	2	151
	(%)			
Toplam	100,0	63,3	0,5	36,2
5-14	100,0	23,8	1,0	75,2
15-17	100,0	73,3	0,4	26,3

Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Çalışan çocukların %66,0'ı düzenli bir işyerinde çalıştı

Çalışan çocukların %66,0'ı düzenli işyerinde, %30,4'ü tarla-bahçede, %3,0'ı seyyar sabit olmayan işyeri veya pazar yerinde, %0,5'i ise evde çalıştı.

Yaş grubu, cinsiyet ve işyeri duruma göre çalışan çocuklar, 5-17 yaş, IV. Çeyrek: Ekim-Aralık, 2019

Yaş grubu	İşyeri durumu				
	Toplam	Tarla, bahçe	Düzenli işyeri	Seyyar, sabit olmayan işyeri veya pazar yeri	Evde
	(Bin Kişi)				
Toplam	720	219	475	22	4
5-14	146	94	50	3	-
15-17	574	125	426	19	4
	(%)				
Toplam	100,0	30,4	66,0	3,0	0,5
5-14	100,0	64,1	33,9	2,1	-
15-17	100,0	21,8	74,2	3,2	0,7

Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

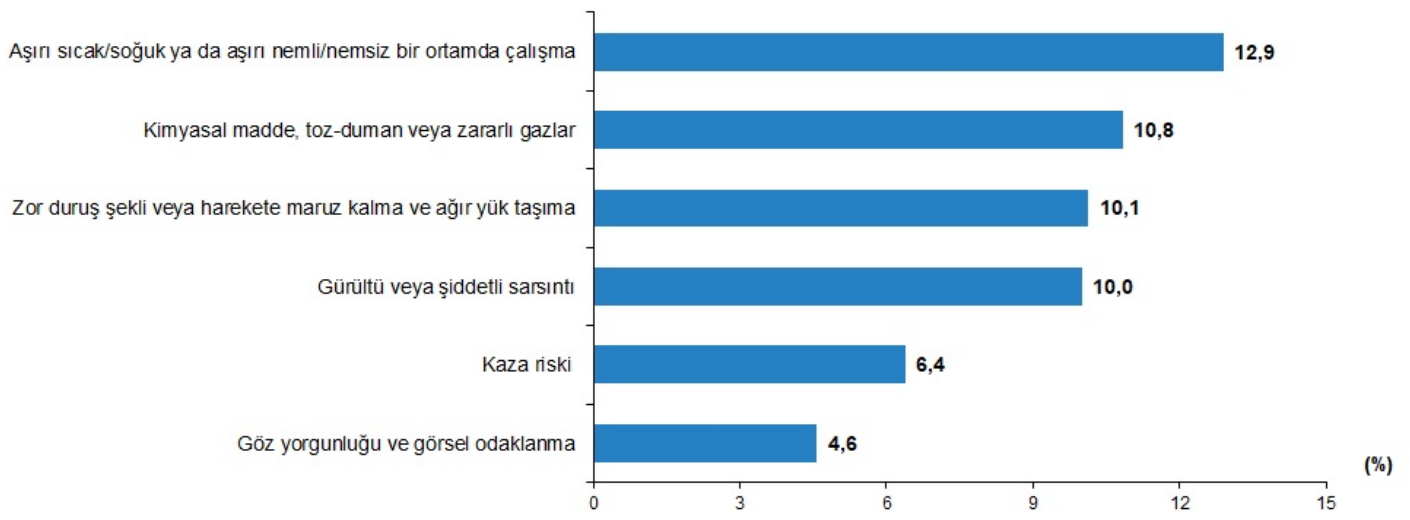

Çalışan çocukların %12,9'u aşırı sıcak/soğuk ya da aşırı nemli/nemsiz bir ortamda çalıştı

Çalışma ortamında fiziksel sağlığı olumsuz etkileyen faktörler incelendiğinde; çalışan çocukların %12,9'unun aşırı sıcak/soğuk ya da aşırı nemli/nemsiz bir ortamda çalıştığı, %10,8'inin kimyasal madde, toz duman veya zararlı gazlara maruz kaldığı görüldü. Çalışan çocukların %10,1'i zor duruş şekli veya harekete maruz kaldı veya ağır yük taşıdı, %10,0'ı ise gürültü veya şiddetli sarsıntıya maruz kaldı.

Çalışan çocukların %6,4'ünün çalıştığı ortamda kaza riski ile karşı karşıya kaldığı, %4,6'sının ise çalıştığı işyerinde göz yorgunluğu veya görsel odaklanma konusunda risk altında olduğu belirlendi.

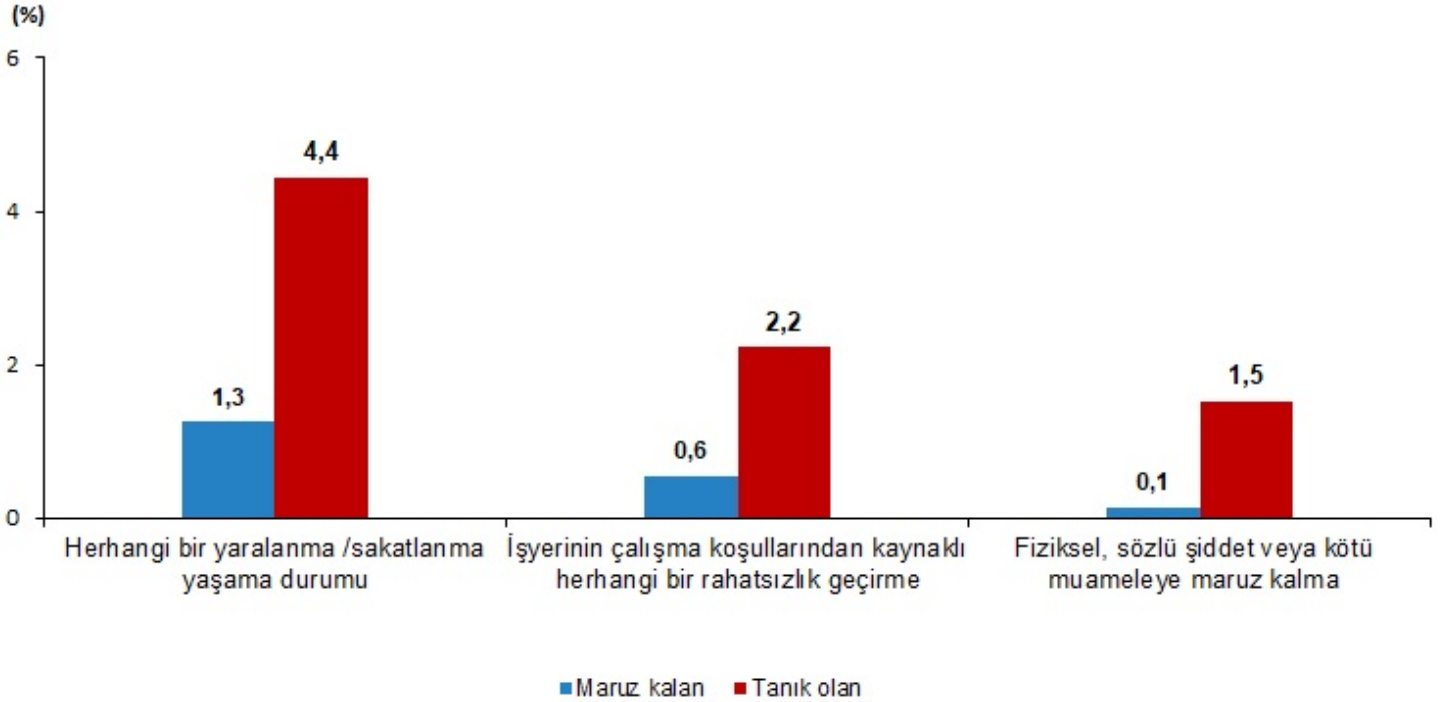
Çalışma ortamlarında fiziksel sağlığı olumsuz etkileyen faktörler (%), 5-17 yaş, IV. Çeyrek: Ekim-Aralık, 2019

Çalışan çocukların %1,3'ü çalıştığı yerde bir yaralanma veya sakatlanma yaşadı

Çalışan çocukların %1,3'ü çalıştığı yerde bir yaralanma veya sakatlanmaya maruz kalırken, %4,4'ü çalıştığı yerde yaralanma veya sakatlanma durumuna tanık oldu. İşyerinin çalışma koşullarından kaynaklı herhangi bir rahatsızlık geçirenlerin oranı %0,6 iken, bu duruma tanık olanların oranı %2,2 oldu. Çalışan çocukların %0,1'i çalıştığı yerde fiziksel, sözlü şiddet veya kötü muameleye maruz kalırken, bu duruma tanık olanların oranı ise %1,5 oldu.

Çalışma ortamlarında etkileyen/etkileyebilecek elverişsiz faktörler (%), 5-17 yaş, IV. Çeyrek: Ekim-Aralık, 2019

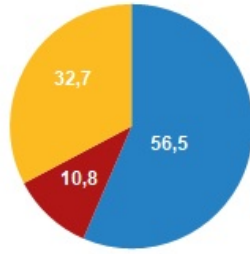
Ev işlerinde ailesine yardımcı olan çocukların oranı %45,5 oldu

Ev işlerinde ailesine yardımcı olan çocuklar, hane için alışveriş, temizlik, yemek, ütü vb. ev işleri ile hanede kendinden küçük çocuklara veya yaşlı/engelli/hasta bir yakına bakma konularında ailesine destek olan çocukları ifade etmekte olup, çalışan çocuk kapsamında yer almamaktadır. Bu çerçevede, 5-17 yaş grubunda, ev işlerinde ailesine yardımcı olan çocukların oranı %45,5 oldu. Bu oran, erkek çocuklarında %40,0; kız çocuklarında %51,3 oldu.

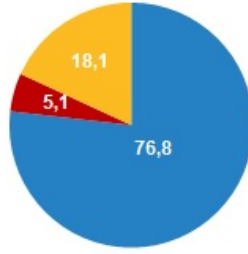
Ev işlerinde ailesine yardımcı olan çocukların %43,5'i hane için alışveriş yapma, çamaşır-bulaşık yıkama, ütü yapma, yemek pişirme, ev eşyalarının temizliği gibi işlerde, %23,2'si hanede kendinden küçük çocukların bakımında, %5,4'ü ise hanedeki yaşlı/engelli/hasta bir yakınının bakımında ailesine yardımcı oldu.

Ev işlerinde yardımcı olma durumuna göre çocuklar (%), 5-17 yaş, IV. Çeyrek: Ekim-Aralık, 2019

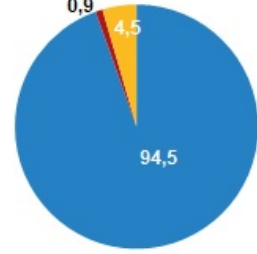
Alışveriş, temizlik, yemek, ütü vb. ev işleri

Hanedeki kendinden küçük çocuklara bakma

Hanedeki yaşlı/engelli/hasta bir yakına bakma

■ Katkıda bulunmayan ■ Genellikle ■ Bazen

Ev işlerine yardımcı olan çocukların %40,2'si haftada iki saat ve daha az zaman harcadı

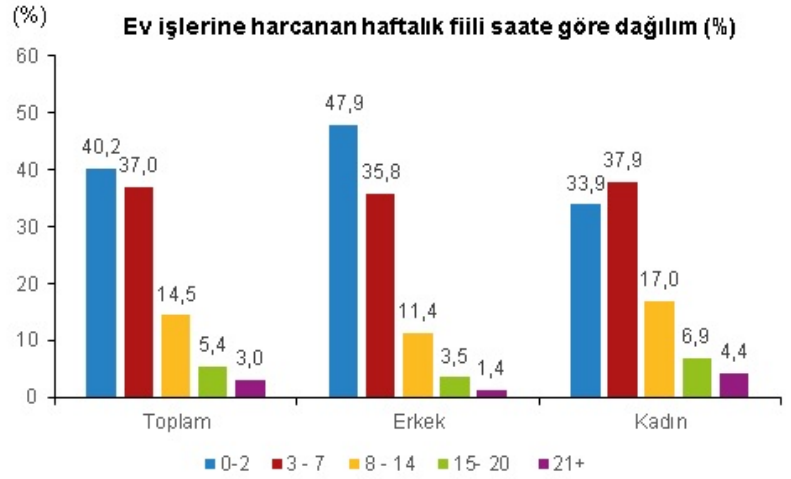
Ev işlerinde ailesine yardımcı olan çocuklar referans haftasında ortalama 5,8 saat bu işlere zaman ayırdı. Çocukların %40,2'si referans haftasında ev işlerine iki saat ve daha az zaman harcarken, %37,0'ı 3-7 saat, %14,5'i 8-14 saat, %5,4'ü 15-20 saat, %3,0'ı ise 21 saat ve daha fazla zaman harcadı.

Cinsiyete göre incelendiğinde; kız çocuklarının ev işlerine daha fazla zaman harcadığı görüldü. Erkek çocukların %16,3'ü, kız çocukların ise %28,3'ü ev işlerinde haftada 8 saat ve daha uzun süre katkı sağladı.

Referans haftasında ev işlerine harcanan haftalık fiili süreye göre çocuklar, 5-17 yaş, IV. Çeyrek: Ekim-Aralık, 2019

Haftalık süre (saat)	Toplam	Erkek	Kadın
(Bin kişi)			
Toplam	7 488	3 379	4 109
0-2	3 009	1 617	1 393
3 - 7	2 768	1 211	1 557
8 - 14	1 083	386	698
15- 20	401	119	283
21+	227	47	180
(%)			
Toplam	100,0	100,0	100,0
0-2	40,2	47,9	33,9
3 - 7	37,0	35,8	37,9
8 - 14	14,5	11,4	17,0
15- 20	5,4	3,5	6,9
21+	3,0	1,4	4,4

Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

AÇIKLAMALAR

Bu haber bülteni sonuçları; 2019 yılının 40-52. haftalarını içine alan Ekim, Kasım ve Aralık aylarını kapsamaktadır.

Teknik bilgi için: Murat KARAKAŞ
Telefon: +90 312 454 77 60
e.posta: muratkarakas@tuik.gov.tr

Bilgi talebi için: Bilgi Dağıtım Grubu
Telefon: +90 312 454 72 56
e.posta: bilgi@tuik.gov.tr

[f](#) / tuikbilgi
[t](#) / tuikbilgi